KIRGIZİSTAN-TÜRKIYE
MANAS ÜNİVERSİTESİ

КЫРГЫЗ-ТҮРК "МАНАС"
УНИВЕРСИТЕТИ

ICSDD

IV. ULUSLARARASI İLETİŞİM SEMPOZYUMU:
DİJİTAL ÇAĞDA DEZENFORMASYON

IV ЭЛ АРАЛЫК КОММУНИКАЦИЯ СИМПОЗИУМУ:
САНАРИП ДООРДОГУ ДЕЗИНФОРМАЦИЯ

IV INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON COMMUNICATION:
DISINFORMATION IN THE DIGITAL AGE

www.comsymposium.manas.edu.kg
comsymposium@manas.edu.kg

Bişkek, Kırgızistan

Бишкек, Кыргызстан

Bishkek, Kyrgyzstan

KIRGIZİSTAN-TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ
KYRGYZ-TURKISH MANAS UNIVERSITY
КЫРГЫЗ-ТҮРК “МАНАС” УНИВЕРСИТЕТИ

İLETİŞİM FAKÜLTESİ
FACULTY OF COMMUNICATION
КОММУНИКАЦИЯ ФАКУЛЬТЕТИ

IV. ULUSLARARASI İLETİŞİM SEMPOZYUMU: DİJİTAL ÇAĞDA DEZENFORMASYON
IV INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON COMMUNICATION: DISINFORMATION IN THE DIGITAL AGE
IV ЭЛ АРАЛЫК КОММУНИКАЦИЯ СИМПОЗИУМУ: САНАРИП ДООРДОГУ ДЕЗИНФОРМАЦИЯ

ÖZET BİLDİRİ KİTAPÇIĞI/ ABSTRACT PAPER BOOKLET/АННОТАЦИЯЛАР ЖЫЙНАГЫ

Bişkek – Kırgızistan
15-17 Mayıs 2024

KURULLAR/ COMMITTEES/ КОМИТЕТТЕР

SEMPOZYUM BAŞKANLARI/ SYMPOSIUM PRESIDENTS/ СИМПОЗИУМДУН ТӨРАГАЛАРЫ

Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Almaz İBRAYEV	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektör Vekili

ONUR KURULU/ HONOR COMMITTEE/ АРДАКТУУ КЕҢЕШ

Prof. Dr. Fahrettin ALTUN	Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı
Ebubekir ŞAHİN	Radyo ve Televizyon Üst Kurul Başkanı
Prof. Dr. Edibe SÖZEN	Cumhurbaşkanlığı Basın İlan Kurulu Yönetim Kurulu Başkanı ve Maltepe Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. M. Naci BOSTANCI	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Hasan KILIÇ	Doğu Akdeniz Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Abdulhamit AVŞAR	İstanbul Ticaret Odası Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Mehmet Zahid SOBACI	Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Başkanı
Erkin YILMAZ	Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürü

DÜZENLEME KURULU/ ORGANISING COMMITTEE / УЮШТУРУУ КОМИТЕТИ

Prof. Dr. Mehmet Sezai TÜRK	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Prof. Dr. Oktay ÖZGÜL	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Doç. Dr. Uğur ÜNAL	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Doç. Dr. Erdoğan AKMAN	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Doç. Dr. Niyazi AYHAN	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Doç. Dr. Gökçe YOĞURTÇU	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Doç. Dr. Abdülhakim Bahadır DARI	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Venera NARİNOVA	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Regina CAMANKULOVA	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Meerim ARTIŞEVA	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gülzada STANALİEVA	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Kanışay MUKTAROVA	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Banu ERDOĞAN ÇAKAR	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Topçugül NARMAMATOVA	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Öğr. Gör. Dr. Bakıtbek ORUNBEKOV	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Öğr. Gör. Kanıbek ÖMÜRBEKOV	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Öğr. Gör. Stambulbek MAMBETALİYEV	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Öğr. Gör. Marat ERGEŞOV	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Öğr. Gör. Nargiza MAMATKULOVA	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Öğr. Gör. Müslim ŞAHİN	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Araş. Gör. Zeki OKYAY	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Araş. Gör. Camila ABDIMALİKOVA	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Ak. Uzm. Fahri TARHAN	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi

Ayday İBRAYEVA	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Aynura CARMATOVA	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Turdukan KIŞTOOBAYEVA	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Tolkun BEKTURGAN KIZI	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Asan DJANTALİYEV	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Hayrulla RAHMATİLLA UULU	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Muhammed ÜLGER	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Coşkun KALA	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Kayahan KÜÇÜK	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi

DİL EDİTÖRLERİ/LANGUAGE EDITORS/ТИЛ РЕДАКТОРЛОРУ

Yrd. Doç. Dr. Gülzada STANALİYEVA (Kırgızca)	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Öğr. Gör. Dr. Döölötbek EŞKENOV (Kırgızca)	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Dr. Kadir YOĞURTÇU (Türkçe)	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
İsmail Şen (Türkçe)	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Öğr.Gör. Dr. Nurgül KARIBEKOVA (İngilizce)	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Tolkun BEKTURGAN KIZI (İngilizce)	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Öğr. Gör. Dr. Leyla BABATÜRK (Rusça)	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Öğr. Gör. Dr. Alla NAROZYA (Rusça)	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi

BİLİM KURULU/ SCIENCE COUNCIL/ ИЛИМИЙ КЕҢЕШ

Prof. Dr. Abdullah ÖZKAN	İstanbul Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ahmet KALENDER	Selçuk Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Amina Siljak JESENKOVIC	Saraybosna Üniversitesi, Bosna Hersek
Prof. Dr. Bahadır KARİMOV	Ali Şir Nevai Taşkent Devlet Özbek Dili ve Edebiyatı Üniversitesi, Özbekistan
Prof. Dr. Burhanettin Aykut ARIKAN	Türk Alman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Celalettin Aktaş	İstanbul Ticaret Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ekrem CAUSEVİC	Zagrep Üniversitesi, Hırvatistan
Prof. Dr. Enderhan KARAKOÇ	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Elif Asude TUNCA	Lefke Avrupa Üniversitesi, KKTC
Prof. Dr. Emine YAVAŞGEL	İstanbul Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Erdem TAŞDEMİR	Trabzon Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Fadıl HOCA	Başkurdistan Uluslararası Vizyon Üniversitesi, Makedonya
Prof. Dr. Fayruza H. GARİPOVA	Başkurt Beşeri Bilimler Enstitüsü, Başkurdistan
Prof. Dr. Fevzi KASAP	Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC
Prof. Dr. Flera Sagitovna SAYFULİNA	Kazan Federal Üniversitesi, Tataristan, Rusya

Prof. Dr. Galina MİŞKİNİENE	Vilnius University, Litvanya
Prof. Dr. Gülmira DJUNUŞALİYEVA	Boris Yeltsin Kırgız-Rus Slavyan Üniversitesi, Kırgızistan
Prof. Dr. İrfan MORİNA	Priştine Üniversitesi, Kosova
Prof. Dr. İmperiyat HALİPAYEVA	Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Dağıstan, Rusya
Prof. Dr. Jarkınbike SULEYMANOVA	Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi, Kazakistan
Prof. Dr. K. Oya PAKER	Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Kadir CANÖZ	Selçuk Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Kanipaş KAYSANOVA	Muhtar Auezov Edebiyat ve Sanat Enstitüsü, Kazakistan
Prof. Dr. Karim MİRZAEV	Tebriz İslami Sanatlar Üniversitesi, İran
Prof. Dr. Mehmet Naci BOSTANCI	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Mesut YÜCEBAŞ	Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Metin Aksoy	Doğu Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Mahmut ÇELİK	İştip Gotse Delçev Üniversitesi, Makedonya
Prof. Dr. Metin IŞIK	Sakarya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Mustafa AKDAĞ	Erciyes Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nurettin GÜZ	İstanbul Ticaret Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şahin MUSTAFAYEV	Uluslararası Türk Akademisi Başkanı, Kazakistan
Prof. Dr. Suat GEZGİN	Yeditepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ümit ARKLAN	Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Vugar ALİYEV	Bakü Devlet Üniversitesi, Azerbaycan
Prof. Dr. Zakir AVŞAR	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Altın ASANOVA	Bişkek Sosyal Bilimler Üniversitesi, Kırgızistan
Doç. Dr. Ayşe ÇATALCALI CEYLAN	Ege Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Caynagül SADIKBEK KIZI	İşenalı Arabaev Kırgız Devlet Üniversitesi, Kırgızistan
Doç. Dr. Edina SOLAK	Zenica Üniversitesi, Bosna Hersek
Doç. Dr. Elman CEFERLİ	Nahcivan Devlet Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Konur Alp KOZ	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Oğuz GÖKSU	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Semiray YÜCEBAŞ	Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Şirin KOSTYÜK	Cusup Balasagun Kırgız Milli Üniversitesi, Kırgızistan
Doç. Dr. Tümönbay KOLDOSHOV	Bübüsara BEYŞENALİEVA Kırgız Devlet Kültür ve Sanat Üniversitesi, Kırgızistan
Doç. Dr. Yasemin KILINÇARSLAN	Uşak Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Tuba Çevik ERGİN	Sakarya Üniversitesi, Türkiye

İMGENİN MARUZ KALDIĞI ŞİDDET: SENTETİK İMGELER VE DİJİTAL DEZENFORMASYON

Alev Fatoş PARSA*

Kenan SUBAŞİ**

Ege Üniversitesi, alev.parsa@ege.edu.tr

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, kenansubasi@iuc.edu.tr

Öz

Dijitalleşme kavramı, fotoğraf ve sinema sanatının imge ile olan ilişkisinde evrimsel bir değişimden ziyade devimsel bir tahribat olan sentetik imge krizini temsil etmektedir. Görselin yolculuğu, tarih öncesi çağlarda mağara duvarlarına çizilen figürlerle başlayıp zaman içerisinde tuval aracılığıyla resimde, pelikül aracılığıyla fotoğraf ve sinema sanatında fiziki bir materyal vasıtasıyla devam etmişse de günümüzde malzemenin ontolojisi değişerek sayılarla temsil edilmektedir. Sözü edilen bu sayısal temsil, sinemanın ana malzemesi olan fotoğrafın gerçekle olan ilişkisini zedeleyip geri dönüşü mümkün olmayacak bir dönüşüme uğratarak sinemanın kimliğinin sorgulanmasına neden olmuştur. Bu sorgulama, görsel yapı birimini oluşturan ‘‘imge’’nin sayısal olarak var edilmesine neden olmuş ve ardından söz konusu bu kavramın temsil ettiği ‘‘şey’’ ile arasındaki ‘‘gerçekliği’’ de yok etmiştir.

Bu çalışma ‘‘fotoğraf çekmek, yapmak ve yazmak’’ arasındaki fark nedir? sorusundan yola çıkarak bazı kuramcıların sinemanın ölümü, bazı kuramcıların ise sinemanın rönesansı olarak nitelendirdiği dijital devrimi merkezine alarak imgenin pelikülden sayısala olan serüveninde sentetik imgelerin gerçeklik kavramı ile olan ilişkisini ve imgenin sayılar karşısında maruz kaldığı şiddetin izini sürmektedir.

Çalışmada, dijitalleşme ile sınırları son derece muğlak hale gelen ve günümüzde tanımlanması oldukça güç olan gerçek kavramını sinema perspektifinde bilgisayar üretimli imgeleme tartışmaları üzerine temellendirerek imge ve gerçek ilişkisini irdeleyip sentetik imge ve dijital dezenformasyon kavramlarını tartışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İmge, Sentetik İmge, Dijital dezenformasyon, Sayısal temsil

VIOLENCE TO WHICH THE IMAGE IS SUBJECTED SYNTHETIC IMAGES AND DIGITAL DISINFORMATION

Abstract

The concept of digitalization represents the crisis of the synthetic image, which is a dybamic destruction rather than an evolutionary change in the relationship of photography and cinema art with the image. Although the journey of the image began with figures drawn on cave walls in prehistoric times and continued over time through a physical material in painting on canvas, photography and cinema through pellicle, today the ontology of the material has changed and is represented by numbers. This numerical representation has caused to the questioning of the identity of cinema by damaging the relationship of photography, the main material of cinema, with reality and causing an irreversible transformation. This questioning has led to the digitalization of the "image", which constitutes the visual structural unit, and then destroyed the "reality" between this concept and the "thing" it represents.

Based on the question "what is the difference between taking, making and writing photographs?", this study traces the relationship of synthetic images with the concept of reality and the violence that the image is subjected to in the face of numbers in the adventure of the image from the digital to the digital, centering on the digital revolution, which some theorists describe as the death of cinema and some theorists as the renaissance of cinema.

The study examines the relationship between image and reality by basing the concept of reality, whose boundaries have become extremely blurred with digitalization and which is very difficult to define today, on the discussions of computer-generated imagery in the perspective of cinema, and discusses the concepts of synthetic image and digital disinformation.

Key Words: Image, Synthetic Image, Digital disinformation, Digital representation